

**BESZÁMOLÓ A BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT IDŐSÜGYI PROGRAM IDŐARÁNYOS
VÉGREHAJTÁSÁRÓL**

Bevezetés

A Képviselő-testület 2015. szeptemberében új, az eddigi eredményekre épülő Idősügyi Programot (2016-2019) fogadott el. Vállaltuk, hogy évente felülvizsgáljuk a program céljait és feladatait. Értékeljük a helyi idősügyi politikát és a tapasztalatok alapján javaslatot teszünk a feladatokra, esetleg a módosításokra.

A helyi program jelentősége, hogy a felsorolt ágazati tervekben megjelenő idősök érdekeit szolgáló intézkedéseket egy dokumentumba foglalja össze, mellyel átfogó képet ad a helyi időspolitikai alapelveiről, céljairól és az ezek megvalósítását szolgáló tevékenységekről.

Helyzetelemzés

Kerületünkben a 65 év feletti népesség részaránya a teljes népességhez képest 21%. (1. számú táblázat) Az idős népesség eltartottsági rátája 29%. Az öregedési index 1,5.

Népesség életkora	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
95-	128	48	176
90-94	794	291	1085
80-89	3659	1684	5343
70-79	6153	3641	9794
60-69	8932	6722	15654
Teljes népesség	65179	55020	120199

1. táblázat XIII. kerületi népesség számáról, forrás: helyi vizuál

A korosztályon belül kiemelt célcsoport az egyedül élő idősök. (2. számú táblázat) A magányosságuk miatt fokozottabb odafigyelést és törődést igényelnek, és emiatt eltérőek a szükségleteik. A nyugellátásban részesülők száma: 27 358 fő, átlag jövedelmük 137 024 Ft. A férfiak esetében a teljes ellátás átlaga 158 925 Ft., a nők esetében 140 920 Ft.

Egyszemélyes háztartások száma életkor szerint	Nő	Férfi	Összesen
65-70	3068	2342	5410
71-75	2049	1233	3282
76-80	1099	998	2097
80 felett	3236	1142	4378

2. táblázat idősokorúak egyszemélyes háztartásáról, forrás: becsült adatok

2015. évben összesen 13 081 fő részére állapítottunk meg valamilyen típusú szociális támogatást, ebből időskorú 49 %. Legjellemzőbb ellátás a gyógyszer-és a lakhatási támogatás. Körükben a morbiditási statisztikák alapján a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett a pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.

Évente vizsgáljuk az időskorúak helyzetét és ennek során azonosítjuk a problémákat és azokra intézkedési tervet készítünk. Azonosított problémák: magas az egyedül élők aránya, gyakran előforduló betegségek, gyakran válnak áldozattá, Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége, növekszik az ún. fiatal nyugdíjasok száma, idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.

jövőkép Egy olyan idősbarát társadalom, ahol minden szépkorú a társadalom megbecsült, aktív, független tagja, biztonságban és védettségben él és az élethosszig tartó fejlődés, önmegvalósítás feltételei adottak.

küldetés Egy életkor-barát társadalmi-gazdasági kulturális környezetben lehetővé tenni, hogy minden korosztály aktívan részt vegyen a közösségi tevékenységekben, ahol a tisztelet, valamint a társadalmi befogadás általánossá vált szemlélet.

általános cél A „Korbarát Városok Globális Hálózata által meghatározott 8 fő területen az idősök életminőségének javítása, annak érdekében, hogy a „Korbarát Városok Globális Hálózatához” való csatlakozás feltételeit megteremtsük.

életkor-barát város

olyan hely, amely lehetővé teszi minden korosztály aktív részvételét a közösségi tevékenységekben.

olyan hely, amelyben mindenkit tisztelettel kezelnek, függetlenül a koruktól.

olyan hely, amely segít, hogy az emberek egészségesek és aktívak maradjanak, még a legidősebb korosztály is. A fizikai akadályok megszüntetése mellett a gondolkodásmód megváltoztatását is célozza.

És ez az a hely, amely segít azoknak, akik már nem képesek önálló megélhetésre.

A konkrét célok mentén mutatjuk be a megvalósulást szolgáló intézkedéseket, mind azokat amelyek az idősök életminőségét javítják.

Szabadtéri terek és épületek, közlekedés

Zöldterületi szolgáltatások bővítése: Újszerű szolgáltatások mintaprogramja, rekreációs területek esti zárása, játszótéri illemhely-létesítés és üzemeltetés.

Határidő: 2016-2019.

A Képviselő-testület 2016. június 23. napi ülés 15. napirendjén tárgyalta meg a „Tájékoztató az AngyalZÖLD+ Lakótelepi közterületek komplex fejlesztése alprogram időarányos teljesítéséről” szóló előterjesztést. Megállapította, hogy a feladat végrehajtása időarányos, az elfogadott irányelvek mentén történik.

RaM kertjében fajátszótér létesítése: Egyedi tervezésű „irodalmi” játszótér kialakítása

Határidő: 2015. év.

Weöres Sándor születésének 100. évfordulója alkalmából épült meg az újlipótvárosi RaM – Radnóti Miklós Művelődési Központ kertjében. A Bóbita Irodalmi játszótér. 2015 szeptember végén adtuk át.

A játszótér tervét az Ilonamalom Műhely Bt. készítette, az ötletet pedig Weöres Sándor „A tündér” című verséből merítette a tervező. A játszótér területe az alkotó íróasztalát szimbolizálja. Erre utalnak a ceruzák, a festékes tubus, az abból kifolyó festék csúszdaként funkcionál, a tintatartó ami belső bújó mászó játék csúszdával kombinált, a ceruza hegyezéséből származó forgács, pedig a pihenést szolgáló padként szolgál. De fellelhető a játszótéren ember nagyságú hegyező, amelyet a gyerekek mókuserékként használhatnak, illetve egy óriási festékpaletta, amelyben homokozhatnak a gyerekek.

Gyalogos biztonság: Akadálymentesítés és biztonságos közlekedés: Járda-süllyesztés a sarkoknál, parkolásgátló oszlopok kihelyezése. Szegély-korrekción, forgalomcsillapító küszöb kialakítása, forgalomcsillapított övezetek kijelölése.

Határidő: 2016-2019.

A járdaépítések során a szegélylesüllyesztés mind a saját kivitelezésű, mind a közműszolgáltatók által kivitelezett utak esetében alapvető követelmény. Ez évben a gyalogos forgalommal összefüggésben végzett munkákra 40 millió Ft áll rendelkezésre. Tekintettel arra, hogy a közműépítések során megköveteljük a teljes felületű járda-helyreállítást, így jelentős mértékű a nem saját erőből történő beruházás is.

A forgalomcsillapítás jelentős mértékben csökkenti a gyalogos és a gépjárművek közötti sebességkülönbséget, ezzel a balesetek kockázatát. Folyamatos feladat a forgalomcsillapított övezetek területének növelése, illetve a forgalomcsillapító eszközök korszerű és hatékony fenntartása. Ennek keretében idén a Tomori utcában 11 darab, illetve az Újpalotai út 1 darab útburkolati küszöbének átépítését tervezzük, illetve új forgalomcsillapító küszöb épül a Karikás Frigyes utcai óvoda környezetében.

Kerékpár Hálózat fejlesztés: Új nyomvonalú kerékpárutak kialakítása, forgalomtechnikai intézkedések, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.

Határidő: 2016-2019.

Az elmúlt években a kerületi, illetve a fővárosi beruházások keretében jelentős mértékben megnőtt a kerékpáros infrastruktúra hossza. Ennek fenntartási munkái különös gonddal történnek. Megújult útenőrző szolgálatunk a szezon előtt bejárta a hálózatot és szükséges javítási munkák is elkészültek.

Lakossági részvétel a közterületek tervezésében: A kerületi lakótelepi közterületek, közparkok felújítási koncepciójának kidolgozása a lakosság bevonásával.

Határidő: folyamatos.

A fejlesztések során az érintettek tájékoztatását a Közzolgáltató Zrt. honlapján illetve az AngyalZÖLD program önálló honlapján, valamint facebook oldalain keresztül biztosítjuk. A fejlesztések helyszínén a koncepcióalkotás fázisában tájékoztató táblákat helyezünk ki, melyek hátoldalán véleményező felületet alakítunk ki (a vélemények felírására filctollat is kihelyezünk).

Lakossági zöldfelület védnökségi pályázat, közösségi kertészkedés: A zöldfelület védnökségi pályázat folyamatos üzemeltetése, a részvétel motiválása zsűrizéssel, a legszebb előkertek fenntartóinak elismerésével. Lakossági pályázatok a zöldfelületek fejlesztésére: Program a társasházak belső udvarainak zöldfelületi felújításának támogatására.

Határidő: folyamatos.

A pályázati rendszerrel elérjük, hogy a lakosság tulajdonosként tekintsen a közterületi zöldfelületekre is, azokat közös erővel gondozza. A pályázati rendszer hozzájárul a lakóközösség lakóhelyhez kötődésének erősítéséhez, az aktív és egészséges életmód népszerűsítéséhez. A mindennapi életünk részévé teszi a környezeti értékek őrzését, ápolását, környezettudatosságot. A közös munka, a közös élményszerzéssel megjelenik a társadalmi összetartozás érzése, a jó szomszédi viszony.

A jó gyakorlat bemutatása a többiek aktív részvételét is ösztönzi. 2013-ban 103, 2014-ben 106, 2015-ben 115, 2016-ban már 119 társasház, lakóközösség adta be pályázatát.

Az első közösségi kert 2015. őszén került kialakításra az Évgyűrűk Idősek Klubjában (1131 Bp. Jász utca 130.) egy új közösségi kert. A kert kiválóan alkalmas aktív szabadidős programok megvalósítására, pihenésre. Az új szalonnasütő helyet, kerti pavilont, lengőtekét az idősek rendszeresen használják. A kertben három magas-ágyás is helyet kapott, melyek közül egyet a az Évgyűrűk Idősek Klubja, egyet a Reménysugár Idősek klubja és egyet az Indián Nyár Idősek Klubja gondoz. Az intézmények közösen kertészkednek. Együtt „Barátság kertnek” nevezik az idősek.

A Napfény Idősek Klubjában kertészklub működik, melyben hagyományos, különleges és fűszernövények gondozását/ ápolását sajátítják el a szépkorúak szakértő közreműködésével.

Környezettudatos szemléletformálás a környezet- és klímatudatosság terén: Rendezvények, előadások, népszerűsítő programok szervezése, környezeti szemlélet formálás elemeinek megjelentetése a közterületeken.

Határidő: folyamatos.

A WWF Magyarország pályázati felhívására részt vettünk a WWF Föld Órája Fővárosa kihívásában. „A jelent kell úgy élnünk, hogy a jövőnk fenntartható legyen!” szlogennel egy közös projektet dolgoztunk ki, amely nem ér véget a Földórájával, egész évben folytatódik. A végrehajtásban részt vesznek intézménynek, civilek: a kerület lakossága korosztálytól függetlenül. A projekt végrehajtásában eddig 11 397 fő vett részt. Ebből időskorú 2348 fő volt.

A kulcsszavak a zöld elvek, a tudatosság, a takarékos életvitel, az energiatakarékosság, a virágzó udvar, a kirándulások, a felelős gondoskodás, hagyományok ápolása, az újrahasznosítás, a javítás, a környezetbarát cikkek, a kevesebb csomagolás, tartós tárgyak szerepelnek a helyi idős ellátás szakmai programjában is. Az idős klubok életében beépültek a természetjárások, intézményi udvarok kertként történő használata, a tájékoztató, rendszeres felvilágosító előadások tartása. Havonta szerveződik az ún. filléres fortélyok klubja, ahol az idősök a háztartásokban alkalmazott régi hagyományok népszerűsítését végzik, nemcsak időseknek, hanem a fiatalabb korosztályoknak is.

Gondos Gazdi program: Rendezvények, fórumok szervezése a kutyás és nem kutyás közösségek számára a felelős városi kutyatartás normáinak népszerűsítése céljából.

Határidő: folyamatos.

A rendezvények lebonyolításában állandó partnerünk az Eb Ovo Egyesület, mely egy civil szervezet és több az ebtenyésztésben, illetve az idomításban járatos szakembert tömörít. Rendezvényeink: 2016.04.07. Kárpát lakótelep lakóközösségi nap, 2016.04.28. Gyermekek téri lakóközösségi nap, 2016.05.19. Vízafogó lakótelep lakóközösségi nap, 2016.07.28. Gidófalvy lakótelep lakóközösségi nap. A rendezvényeken kutyás bemutatókat tartunk, kutyajátszóteret szervezünk, kézműves foglalkozásokat biztosítunk és szakmai előadások hangzanak el.

Önkéntes munka közterületeken: Önkormányzat támogatja a környezetükért felelősséget érző cégeket, állampolgárokat a közterületeken végzett önkéntes munkák hatékony, a kerület közterületeit leginkább segítő lebonyolításában.

Határidő: folyamatos.

A Lakossági Zöldfelület-védnökségi Pályázat mellett magánszemélyek részére létrehoztuk a zöldfelület-gondozási megállapodás intézményét. Az elmúlt 2 évben összesen 21 megállapodást kötöttünk olyan személyekkel, akik a lakókörnyezetük ápolásában részt

kívánnak tenni. A szerződőknek kertészkedéshez szükséges eszközöket és növényeket biztosítunk.

Emellett takarítási akciókat szervezünk.

Egyrészt erre vállalkozó és felajánlást tevő cégekkel kötünk megállapodást. Idén nyáron például az ERSTE Bank önkéntes munkatársai takarítják végig a Cserhalom utcát és a Rákos-patak kapcsolódó szakaszát. A takarításhoz munkakesztyűt, zsákokat és szerszámokat biztosítunk, valamint elszállítjuk az összegyűjtött hulladékot.

A Föld Napja (április 22.) alkalmából minden évben önkéntes zöldterület takarítási akciót szervezünk a kerületi lakosok és egyéb érdeklődők bevonásával. Ez évben a Népsziget egy részét sikerült kitakarítani. A jelentkezőknek munkakesztyűt, szerszámokat és zsákokat biztosítunk, és elszállítjuk az összegyűjtött hulladékot.

Lakásügy

[A lakás-karbantartási program bővítése, a pénzbeli támogatás mellett tájékoztatás, tanácsadás az idősbarát környezet kialakításához:](#)

Határidő: 2016. év.

Az Interreg IIIC projektkeretében 5 európai város, közöttük Győr közreműködésével megvalósult Wel - hops projekt, amelyben ajánlásokat fogalmaztak meg az idős emberek számára kialakítandó otthonok tervezéséhez. Vállaltuk a módszertani útmutató átvételét és nyilvánosságra hozatalát. A módszertani útmutató fordítása folyamatban van. 2016. második felében tervezzük rövid, érthető tájékoztató kiadását, nyilvánosságra hozatalát.

A lakás-karbantartási program keretében pályázatot írtunk ki az idősek lakásának önálló életvitel fenntartását segítő átalakítás költségeinek részbeni átvállalása érdekében. 2016. februári ülésén a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság elfogadta a pályázati kiírást. A pályázatok elbírálása folyamatos. Összesen 39 pályázat érkezett be, 5 300 eFt. támogatást osztott szét a bizottság.

[Módszertan beépítése az idősek részére szolgáltatást nyújtó közszolgáltatási intézmények felújítására, fejlesztésére.](#)

Határidő: 2016. év.

Az önkormányzati intézmények felújítása során a Közszolgáltató Zrt. figyelembe veszi az idős korosztály igényeiből adódó sajátosságokat. Minden intézményünk fizikailag is alkalmas a teljes körű „kiszolgálásra”.

[A rászorultak lakhatási költségeinek támogatása.](#)

Határidő: folyamatos.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 3/2015. (II. 17.) önkormányzati rendelet gyakorlati tapasztalatait folyamatosan vizsgáljuk. A Képviselő-testület a beszámolási időszakában két alkalommal módosította a rendeletet. Az elfogadott javaslatok a helyi társadalom igényeit követték, részben az állampolgári visszajelzéseken alapultak. Az időseket érintő lakhatási- és gyógyszer kiadás enyhítését szolgáló támogatások költségvetési vonzata a 2016. évi költségvetésben megtalálható.

Társadalmi részvétel

Elősegítjük változatos és működő kapcsolatokon alapuló közösségek létrejöttét és működését, támogatjuk a civilszférát.

Határidő: folyamatos.

A Képviselő-testület 2015. február 12-i ülésén elfogadta Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2015. (II. 17.) önkormányzati rendeletét a lakosság önszerveződő közösségei, valamint a kerületi lakosok közösségi célú igényeinek teljesítését vállaló civil szervezetek és egyházak támogatásáról.

A rendelet megfogalmazza az egyházak és a civil közösségek támogatásának formáit és szabályait. A pénzbeli támogatások részben a szervezet működési költségének fedezésére szolgál, illetve konkrét programok, tervek megvalósítására juttatott céltámogatások. Ezek pályázatok formájában nyerhetők el, amelyek elbírálása elsősorban bizottsági hatáskör. A támogatás mindenkor mértéke (a pályázati keretösszeg) az önkormányzati költségvetésében külön költségvetési soron kerül meghatározásra.

A beszámoló évében 39 civil szervezet 50 db pályázatát támogattunk, ebből 14 szervezet tevékenységi körébe tartozik az idősek megsegítése, valamint művelődési és szórakozási lehetőség biztosítása. A támogatott célok az idősek szabadidejének kulturált eltöltését, a meglévő képességek, készségek hasznosítását szolgálták. A támogatott programok közel 2000 időst érintettek.

A Prevenciós Központban van lehetőség sakk, kártya és olvasóköri foglalkozásokra egyaránt. Ünnepek közeledtével (húsvét, karácsony, farsang, stb.) rendszeresen kézműves foglalkozást szervezünk időscsoportoknak. Fogadunk civil szervezeteket, illetve közösségi programok, baráti- és osztálytalálkozókat megrendezésére is helyet biztosítunk. A támogatott programok közel 300 időst érintett.

Támogatjuk a közös célok megvalósulását szolgáló helyi közösségek létrejöttét, szerveződését

Folytatjuk az idegen nyelvi és az informatikai tanfolyamok szervezését.

Határidő: folyamatos.

Idősek klubjaiban szervezzük meg a két szolgáltatás. Angol nyelv oktatásán 20-25 fő vesz részt rendszeresen, helyszíne: Gyermekek tér 1. szám alatti Idősek klubja. Informatikai képzés két helyszínen a Visegrádi u. 96/b és a Zsinór 14 szám alatti intézményekben. Összesen 87 idős vett részt, rendszeresen 50-55 fő veszi igénybe az ún. internetes kávézót. (Visegrádi u. 96/b)

Az Évgyűrűk és a Napfény Idősek klubja biztosít helyet a német oktatásnak. Az oktatáson átlagosan 15-20 fő vesz részt.

Biztosítjuk a kedvezményes uszodalátogatás és torna feltételeit.

Határidő: folyamatos.

Az „Idősek tornája” egyre nagyobb népszerűségnek örvend. Ez a kerületi lakosoknak ingyenes, más kerületek nyugdíjasai 10-15% (III., IV., XI., XII., XIV.) 2000 Ft/hó térítés ellenében látogathatják a foglalkozásokat. Heti két alkalommal (kedd, csütörtök) megtartott edzéseken alkalmanként 60-70 fő sportol. Két edző szakmai felügyelete mellett a résztvevők választhatnak, hogy gyógytorna jellegű vagy, zenés kondicionáló tornán vesznek részt. A gyakorlati tapasztalat azt mutatja, hogy a szép korúak többsége a gyógytorna jellegű foglalkozást kedvelik jobban.

A Láng sporttelepen (Rozsnyai u.3), hetente két alkalom 100 fő vesz részt. Emellett szerveznek bowling-ot az Újpalotai u. 14 szám alatt, havonta egy alkalommal, átlag 20 fő részvételével. 2015-ben a tizennegyedik testvérvárosi Senior Olimpia sportrendezvényt tartottuk, melyet évente más-más testvérváros szervez, öt olimpiai sportágban. A rendezvény közel 100-150 fő kerületi időst mozgat meg (selejtezők, döntők).

Angyalföldi Sportközpontban az időskorúak az alábbi szolgáltatásokat veszik igénybe Aerobic jellegű zenés torna és nyújtás jellegű gerinctorna 70-70 fő/alkalom.

A 2015-ös évben összesen 6180 fő vette igénybe ezt a szolgáltatást:

A Prevenció Központ telephelyén a kerületi kártya bemutatásával több térítésmentes sportolási lehetőség is elérhető. Az időskorúak az alábbi szolgáltatásokat vehetik igénybe: Minden héten hétfőn és szerdán 10.00-11.15 óra között jóga foglalkozáson vehetnek részt az érdeklődő időskorú lakosok, kedden 9.00-10.00 óra között tornázási lehetőséget biztosítunk, valamint csütörtökönként 16.30-17.30 óra között zumba órára várjuk az időseket.

Érintettek száma, átlag 120 fő.

A sportfoglalkozások mellett sakk (kedd 9.00-12.00), kártya (kedd 13.00-16.00) és kézműves foglalkozásokkal (csütörtök 13.00-16.00) is várjuk a kikapcsolódni vágyó idősebb korosztályt. Érintettek száma, közel 200 fő.

uszoda költség átvállalása 437 fő.

Az idősek sérelmére elkövetett tipikus bűncselekmények megelőzése céljából fórumokat, tájékoztatókat szervezünk.

Határidő: folyamatos.

Az idősök biztonságának javítása érdekében a „Figyeljünk egymásra program”, valamint az áldozattá válás megelőzésére irányuló tanácsadás működik az intézményekben. A program célja figyelemfelkeltő előadások, filmvetítések, kötetlen beszélgetések megszervezése, melyekben a rendőrség is aktívan közreműködik.

2015. decemberében a Lehel csarnokban 2400 fő megszólítása

Bűnmegelőzési és egészséges életmódra nevelő programok szervezése és lebonyolítása, szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése: A beszámoló évében minden klubban interaktív tájékoztatóra került sor. (1200 fő)

Az „Unokázós csalók” program keretében a kerületi Rendőrkapitánysággal együttműködve, a Prevenciós Központ szociális munkás kollégái bevonásával 2015. decemberében a Lehel csarnokban 2400 fő megszólítása valósult meg. A beszélgetések során szóróanyagokkal és hasznos tanácsokkal láttuk el az időskorúakat.

A Szociális Szolgáltató Központ és a nyugdíjas klubok hálózata (10) az idősök részére szervez ismeretbővítő előadásokat, amelyek segítséget nyújtanak az áldozattá válás elkerüléséhez, az idős emberek sérelmére elkövetett bűncselekmények módszereinek időbeni felismeréséhez. Az idősök biztonságának elősegítése, a sérülések megelőzése érdekében tájékoztató programokat, tanácsadásokat szervezünk.

Az önkormányzati médiumokban az egyének, a családok, a közösségek és a kerületben működő gazdasági társaságok biztonságának javítására alkalmas információkat és az áldozattá válás tudatos elkerüléséhez szükséges ismereteket közvetítünk. Olyan bűnmegelőzési kommunikációs, médiastratégia kialakítására törekszünk, amely erősíti a lakosság és a civil szervezetek öntevékenységet, aktivitását, fokozza az együttműködési hajlandóságot az önkormányzattal és a kerület rendészeti szerveivel. Folyamatos tájékoztatást nyújtunk a bűnmegelőzési programokról, akciókról, eredményekről.

A fővárosi közműszolgáltatókkal és az Önkormányzat saját tulajdonú gazdasági társaságaival összehangolt intézkedéseket teszünk a parkok, nagy forgalmú közterületek és a kriminalitásra érzékeny kerületrészek közvilágításának javítása, az útburkolati jelek láthatóságának fenntartása, a közlekedési veszélyhelyzetek szempontjából kiemelt csomópontok biztonságosabbá tétele érdekében.

Megszervezzük a Senior Akadémiát.

Határidő: 2017. év.

A felmérést és a program előkészítését a Szociális Szolgáltató Központ megkezdte. Az Országos Nyugdíjasok Szövetsége által szervezett Idősek Akadémiáján vesznek részt időseink. A program tartalmas és sokszínű, ezért az együttműködést választottuk. (Az intézmény számára az együttműködés pénzügyi kiadást nem jelent.)

Bevezetésként az Angyalföldért Egyesület közösen szervezzük a Nyugdíjasok XIII. Kerületi Akadémiáját. Időseink a Zsigmond Király Főiskola által szervezett előadásokon is részt vesznek. Létszám: 55-60 fő

Önkéntesség szerepének népszerűsítése, szervezése idősök körében:

Határidő: folyamatos.

Jellemzően az idősök klubjaiban szervezzük az önkéntesség szerepének népszerűsítését szolgáló akciókat. Az önkéntes munka lehetőséget teremt a társadalmi részvételre, ezzel is megelőzve az idősök társadalmi elszigetelődését, és elmagányosodását. Az önkéntes munka részben intézményi keretek között, részben személyes kapcsolatok erősítése formájában zajlik. pl. kórházi vagy beteglátogatás, kísérés. stb.

A SKULT13 rendezvényein rendszeresen foglalkoztatjuk a XIII. Kerületi Polgárőrség jellemzően nyugdíjas tagjait, akik szívesen közreműködnek és segítenek a programokon.

Önkéntes munkát végzők száma: 30 fő

Tisztelet és társadalmi integráció

Támogatjuk a szociális, közművelődési szolgáltatások bővítését, kiemelt figyelemmel a korbarát elvárásokra. Szervezésekor szempont az idősök biztonságos hazajutása a rendezvényekről közösségi közlekedéssel.

Határidő: folyamatos.

A SKULT13 programjait, köztük a PénteK13 sorozat előadásait olyan tematikával szervezzük, hogy az idős korosztály érdeklődésének, ízlésének is megfeleljen. A kezdési időpontoknál figyelembe vesszük a fenti igényeket, ezért legkésőbb 19 órakor kezdjük a programokat. Sok visszatérő idős látogató vesz részt a rendezvényeinken, elmondható, hogy rendszerint a közönség nagyobb hányadát az idősök alkotják. Támogatásuk érdekében a belépődíjas programokon mindig vannak igen kedvezményes nyugdíjas és csoportos belépőjegyek, de a kerületi kártyára is 10 % kedvezményt vehetnek igénybe a látogatók.

Egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése, melynél kiemelt szempont a korbarát elvárások megvalósítása. Szervezésekor fontos feladat az idősök biztonságos hazajutása a rendezvényekről közösségi közlekedéssel.

Határidő: folyamatos

A sportrendezvényeinket olyan programokkal bővítjük, amelyek aktív időtöltést nyújtanak minden korosztály számára.

Generációs programok szervezése.

Határidő: folyamatos.

A SKULT13-nál különböző kulturális, művészeti csoportoknak folyamatosan biztosítjuk a helyszínt és a feltételeket a színvonalas működéshez. Emellett a saját szervezésű nagyrendezvényeinken (Civil Nap, Angyalfolki Utcabál, Szent Mihály Napi Búcsú stb.) rendszeresen biztosítunk bemutatkozási lehetőséget is a művészeti csoportok számára.

A Szociális Szolgáltató Központban évente 8-10 fiatal teljesít iskolai közösségi szolgálatot. Generációk egymás közt, egymásért” program keretében minden klub kapcsolatot tart oktatási intézménnyel, kölcsönösen látogatják egymást, közös programokat szerveznek. A program célja a generációs kapcsolatok erősítése, a múlt értékeinek, hagyományainak átörökítése. A program nemcsak a fiatalok és idősek generációja közti távolságot csökkenti, hanem erősíti az idősek egymás közti kapcsolatát is. Cél, ráébreszteni a fiatal generációt arra, hogy az idősek olyan tudás és tapasztalat birtokában vannak, amelyek éppen annyira fontosak a mindennapi életben való eligazodásban, mint a fiatalok által birtokolt készségek és képességek. Fontos, az adok-kapok egyensúly érvényesülése.

A Szociális Szolgáltató Központ 2013 óta minden nyáron 15 fő 16 és 25 év közötti diákot alkalmaz a Munkaügyi Központ közreműködésével nyári diákmunkára. A tanulók a belépést követően megismerik az intézmény szolgáltatásait, munkatársait. A részükre kijelölt feladat az idősek részére foglalkoztatás szervezése és lebonyolítása, ebéd házhozszállításban való segítségnyújtás. A diákok aktívan részt vesznek az idősek klubjának életében, kézműves foglalkozásokon, vetélkedőkön, sporttevékenységekben, informatika,- nyelvoktatásban, egyéb szórakoztató tevékenységekben. (sakk, kártyajáték, társasjáték, stb.)

Intézményünkben elsősorban a pedagógus végzettségű idősek, tanulási problémákkal küzdő iskoláskorú gyermekeket korrepetálnak, mely során mindkét fél pozitív élménnyel gazdagodik: az idős hasznosnak érzi magát, a gyermek a figyelmet, türelmet és segítőkészséget érzi.

Állampolgári részvétel és foglalkoztatás

Határidő: folyamatos.

Idősügyi Tanács: 2007 óta az önkormányzat mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő testület. Feladata az idős állampolgárok életkörülményeinek javítása, az őket érintő problémák feltárása, megismerése és lehetőségek szerinti megoldása, vélemények és információk cseréje, valamint a különböző célok és törekvések megismertetése és egyeztetése. Véleményezi az idős emberek életkörülményeit közvetve vagy közvetlenül érintő helyi rendelet tervezeteket és konzultációt kezdeményez a végrehajtás tapasztalatról. A beszámoló évében négy előterjesztést véleményezett és javaslataival segítette az igényeknek való megfelelést.

Az ENSZ-közygyűlése 1991-ben október 1-jét az Idősek Világnapjának nyilvánította. Az idősek napját minden évben megünnepeljük. Továbbá egész október hónapban különféle programokat szervezünk az időseknek. Közel 1500 idős vesz részt a programokban.

Folytatjuk az informatikai tanfolyamok szervezését.

Határidő: folyamatos.

Informatikai képzés két helyszínen a Visegrádi u. 96/b és a Zsinór 14 szám alatti intézményekben. Összesen 87 idős vett részt, rendszeresen 50-55 fő veszi igénybe az ún. internetes kávézót. (Visegrádi u. 96/b)
Ez idáig közel 1500 idős vett részt a programban.

A nyilvánosság, az önkormányzati döntések előkészítése érdekében „e-részvétel” kiszélesítése.

Határidő: folyamatos.

www.bp13.hu önkormányzati honlapon keresztül biztosítjuk a kerület életét érintő előterjesztések megismerésének és véleményezésének lehetőségét. Minden szociális intézmény telephelyén rendelkezésre áll számítógép és internet elérés az idősök részére. Az idősök nagy részét érintő intézkedések esetében a tervezet és az elfogadott döntés nyilvánosságot kap.

Kommunikáció és információ

Az idősokkal szembeni sztereotípiák visszaszorítása, jó gyakorlatok bemutatásával.

Határidő: folyamatos.

A nyilvánosság eszközei a kerületi média, a TV13 és a Hirnök újság. Rendszeresen jelennek meg tájékoztatók és hírek a kerületi lakosság részére. Nemcsak általános információt nyújtanak, hanem eredményeket is bemutatjuk.

Közösségi támogatás és egészségügyi szolgáltatások

Az időskorosztály speciális igényeinek megfelelő szűrővizsgálatokat szervezünk, az egészségmegtartás feltételeit elősegítő, a korosztályi és egyéni sajátosságokhoz igazodó sportolási lehetőséget biztosítjuk.

Határidő: folyamatos.

A meghatározott nemű, illetve korcsoportú kerületi lakosság előzetes bejelentkezés alapján – de háziorvosi beutaló nélkül – vehette igénybe a szűrővizsgálatokat vagy a Szegedi úti, vagy a Visegrádi utcai szakrendelő épületében. Az önkormányzati finanszírozással történő szakorvosi tanácsadással egybekötött szűrési tevékenység a tünetmentesnek tekintett paciensek számára jelent biztonságot. Az onkológiailag fontos mammográfia, hasi- és emlő UH vizsgálatok ezért már évek óta folynak. Ehhez társult az urológiai prosztata- és herevizsgálatok lehetősége – a férfi populáció bevonásának szükségessége miatt – valamint a bőrdaganatok szűrése. 2015-ben bevezetésre került a szemnyomás mérés keretében történő glaukóma (zöldhályog) szűrés. Az Önkormányzat 4 320 E Ft nagyságrendben finanszírozta meg az Egészségügyi Szolgálat 8 hónapon át folyó szakorvosi szűrővizsgálatainak elvégzését.

A beszámoló évében készült el a kerületi idősök által térítésmentesen, orvosi beutalás alapján a sószoba, a Derüs Szívek Idősök Klubjában (1131 Bp. Gyermek tér 1.) 15 m²-es, egyszerre

5 fő kezelésére ad lehetőséget. A kialakítás költsége: 4.650.000.- Ft. A működtetése többletköltséget nem igényel. Teljes kapacitással működik. Felmerült igényt elégítettünk ki, amikor az udvar részen megkezdtünk egy játszóház kialakítását, az unokával érkező idősök érdekében.

A második sókuckó átadását a második félévben tervezzük. Helyszíne: Visegrádi u. 96/b. Napfény Idősek klubjában.

Távegészség ellenőrzőrendszer kialakítása 2011. április 15-vel indult a Jász u. 130. szám alatti Idősek Klubjában. 2012-től a rendszer bővült az Őszikék Idősek Klubjával. Mindkét intézményben vérnyomás-, vércukorszint-, koleszterinmérő, EKG berendezések működnek. Ezzel 250 idős egészségi állapotát tudja ellenőrizni a rendszer.

Az egészség védelme érdekében több fajta szűrőprogramot szervezünk. Pl. bőrgyógyászat, szemészet, vércukor-, koleszterin szintmérés, hallásvizsgálat, ortopédia. A prevenció, a rendszeres szűrővizsgálatok végzése idős korban is lényeges, melyhez fontos az idősök szemléletformálása, hiszen az idős emberek általában elutasítják a szűrővizsgálaton való részvételt, és inkább „elviselik” betegségeiket.

Kerületi nagyrendezvényeken preventív egészségügyi akciókat szervezünk.

Határidő: folyamatos.

A rendezvények szervezése az éves rendezvényterv alapján történik. Egyes kerületi eseményhez kötődő ún. kerületi rendezvények és a Lakóközösségi Napok iránt nagy az érdeklődés az idősök körében. A beszámoló évében növeltük a rendezvények számát, márciustól október hónapig, havonta egy alkalommal szervezzük. Egy-egy rendezvény házigazdája valamely kerületi civil szervezet. A résztvevők közel a fele időskorú.

Biztosítjuk a pneumococcus védőoltásokat.

Határidő: folyamatos.

A Képviselő-testület 2015. február 12-i ülésén elfogadta Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015. (II. 17.) önkormányzati rendeletét a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról.

2015. március 1 napjától az állam kivonult a segélyezésből egy saját forrásra épülő, elért vívmányokat megtartó szabályokat fogadott el a testület. A rendelet 24. § (1) bekezdésében szabályozza a pályázat útján nyújtható védőoltások költségének részbeni átvállalásának feltételeit: az a személy részesíthető, aki XIII. kerület közigazgatási területen bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen itt él, és

aki öregségi nyugdíjellátásban részesül, a 65. életévét betöltötte a háziorvos javaslatára pneumococcus védőoltás költségét igényli. A támogatás összege a teljes költség.

Jogosultak száma: 149 fő

A már működő alkotókörök és egyéb közösségi tevékenységek továbbfejlesztése a kulturális és egyéb közösségi tevékenységek igénybevételének támogatása.

Határidő: folyamatos.

A SKULT13 intézményeiben teret biztosítunk számos időskorú kulturális közösség folyamatos működéséhez. Ilyenek az AJAMK-ban a Gyertyafény Keringő Klub, a Nyugdíjas Színjátszók Köre, a Szépkorúak táncklubja és hastáncklubja és a Nyugdíjas filmklub.

Helyszínt és technikai háttérrel biztosítottunk az Idősek Farsangjához, az Idősek Napjához, a Szociális Munka Napjához, valamint a Pedagógusok Díszdiploma Ünnepségéhez. 2015-től pedig negyedévenként az Idősek Táncdélutánjainak is teret és feltételeket biztosítunk. Mindezek mellett ez a korosztály rendszeres résztvevője az általunk szervezett kerületi helytörténeti sétáknak, és a számos képzőművészeti kiállítás megnyitójának is.

Az idősek klubjaiban munkatársak közreműködésével számos foglalkozást idősek vezetnek. Így például egy-egy szakterület jó ismerője adja át ismereteit/ tapasztalatait az alábbi témakörökben: természet-gyógyászat, szépirodalom, képzőművészet, zene, hagyományőrzés.

2016-tól a Derűs Alkony Idősek Klubjában (Újpalotai út 14.) új módszer került bevezetésre az idősek foglalkoztatásában. Az úgynevezett „Csengő-bongó” zenei szakkör egy olyan módszer, mely felkelti az idősek érdeklődését a zene iránt. A foglalkozásokon hangolt kézi csengettyűket használnak, együtt énekelnek. Az idei évben már fellépésük is volt, valamint gyermekkel közösen is zenéltek a szépkorúak.

[Az állampolgárok fogászati költségeinek csökkentését biztosító támogatási formát dolgozunk ki.](#)

Határidő: 2018. szeptember 30.

vizsgáljuk a meglévő gyakorlatokat, jogszabályi háttérrel.

Összegzés:

Aktív Időskor alapelve érvényesül minden önkormányzati intézkedésben. Jelentősége, hogy az idősekről való gondolkodás a maga emberi teljességében történik. Figyelmet az emberi élet kiteljesedésére fordítjuk és nem kizárólag a szociális és egészségügyi kérdésekre szűkítjük le. Önkormányzati politika legfontosabb céljai, hogy az idős ember a társadalom megbecsült tagja-egészséges legyen, ne legyen magányos, továbbá biztonságban és védettségben élhessen.

A feladatok végrehajtása időarányos, az időspolitikai célkitűzései megvalósulnak:

- ✓ az időskori jövedelembiztonság fenntartása,
- ✓ idősbarát társadalmi és fizikai környezet megteremtése,
- ✓ a társadalmi aktivitásuk elősegítése,
- ✓ a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása,
- ✓ az időskorhoz kapcsolódó társadalmi attitűd formálása,
- ✓ generációk közötti szolidaritás erősítése.

Az elfogadott célok ma is érvényesek. A vállalt feladatok végrehajtására az önkormányzati költségvetés fedezetet nyújtott. A beszámoló évében megjelent jogszabályok alkalmazása során helyi szinte törekedtünk a kedvezőtlen hatások enyhítésére.

A csatolt mellékletekben néhány pillanatképet mutatunk be az idősek programjairól.